

Zuzana Komrsková

Vyjadřování emocí v sociálních sítích

Žďárek, Litoměřice 20. - 22. 4. 2012

-
- Odlišuje se vyjadřování mužů a žen v sociálních sítích?
 - V čem?
 - Který faktor se nejvíce podílí na konečné podobě textu?
 - Ovlivňují uživatelské možnosti služby výsledný text?

- Čmejrková, S.: Jazyk pro druhé pohlaví. in Daneš, F. a kol.: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha : Academia, 1997, s 146–158.
- Jelínek, M.: Stylistika. in *Příruční mluvnice češtiny*. Brno : NLN, 2003, s.699–780.
- Schwarz-Friesel, M.: *Sprache und Emotion*. Tübingen : A. Francke Verlag, 2007.
- Tannen, D.: *Ty mi prostě nerozumíš*. Praha : Mladá fronta, 1991.
- Zima, J.: *Expresivita slova v současné češtině*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1961.

Sociální sítě

- online služba zaměřená na budování/navazování/udržování sociálních vztahů na internetu
- možnosti služby: vyhledávání jiných uživatelů a komunikace s nimi (chat, posílání zpráv), prezentování sebe sama prostřednictvím svého profilu, sdílení fotek, videí, hudby, hypertextových odkazů...

www.spoluzaci.cz

www.facebook.com

Janina

Deto, já nevím, asi jsem méně inteligentní, ale nerozumím řeči tvého kmene, asi tak..víš co mě je egal, kde bude slučák, já jsem hlavně zvědavá, jestli se přes všechny tyhle dohady vůbec uskuteční.

4. 2. 2009 13:32

Odpovědět ...

Vladimír Toth

.... Já si zkrátka nemůžu dovolit vykašlat se na mího vedoucího formace, páč by mohl zůstat bez krytí a mohli by ho sundat. Když už jsem se teda dostal k těm letadlům, tak budiž. Jednou jsem například v pátek večer stopoval v mrazu ze Strakonice do Vimperka, protože mi ujel spoj kvůli náledí a já musel být na devátou redy. Ne proto, že by mě někdo řekl udělej to, to bych se na to moh vykašlat, jít do hospody, v teple počkat na půlnočák a pak se vymluvit na cokoliv. Jde jenom o to chtít si trochu zahrát s časem, prioritami a odpovědností. Nikdo mi nemusí nic zdůvodňovat. Pokud si to dokáže logicky zdůvodnit sám před sebou...

3. 2. 2009 22:05

Odpovědět ...

Vladimír Toth

Jasně že vím, že mě nemůžete držet. Ono spíš jde o to, že já se musím ne tom řetězu držet sám (jestli víte kam tím mířím). Poněvadž kdyby to takhle udělal každý tak ani nemusíme žádný slučák dělat, ale jenom bysme se jakože náhodou potkaly v hospodě. No a k těm termínům: u 310./311. peruti to děláme takle. To prostě někdo vymyslí datum a řekne to třeba půl roku dopředu (máme pracující na směny, turnusy, hodně tátů od rodin). Přihlásí se lidi a hotovo. Pokud někdo z náhlých nebo závažných důvodů nemůže, tak to dá (včas) vědět a najde se za něj náhrada nebo prostě neletí....

3. 2. 2009 21:52

Odpovědět ...

No to je jasny ze se to resi hodn dopredu, pac kdyz to sem napisem tejden predem, tak zas vsichni vyrukouj s tim ze uz neco maj... ohjo skoda mluvit🙄

3. 2. 2009 21:13

Materiál

- 500 příspěvků z obou sítí, 100 z každého profilu:
- Spolužáci.cz
 - 9.A (2003) - ZŠ Školní 300
 - 4.A (2007) - Gymnázium a SOŠ ekonomická (bývalá SEŠ, OA a G), Vimperk, Pivovarská 69
 - Češtináři Bc. (2010) - UK - PedF, M. D. Rettigové 4
- Facebook.com
 - Adéla F.
 - Petr Phoenix

Materiál

Spolužáci: odstraněny příspěvky obsahující přání k narozeninám, jmeninám, Vánocům či Velikonocům a poděkování za ně

- celkový počet analyzovaných příspěvků:

9. A – 86, 4. A – 81, Češtináři Bc. – 100

Facebook: bez různých druhů přání a poděkování za ně

- Adéla F.: 54 vlastních příspěvků, 46 od jiných uživatelů

- Petr Phoenix: 48 vlastních příspěvků, 52 od jiných uživatelů

Expresivita

- pragmatická složka významu jazykové jednotky, která vyjadřuje hodnotící vztah, postoj nebo rozpoložení mluvčího
- expresivního zbarvení lze dosáhnout na všech jazykových rovinách (hláskoslovné, tvaroslovné, lexikální i syntaktické)
- např. fonetika – odchylky od fonetické normy - prodloužení vyslovené souhlásky (*hrrr na ně*)
- např. morfologie - sufix *-oun* (*vrahoun*), *-ák* (*hnusák*)
- např. lexikální rovina - vulgarismy, hypokoristika, deminutiva, idiomy...
- např. syntax – parcelace výpovědi

Expresivita

- PMČ (2003, s. 774): „Za expresivní se považují takové prostředky, u nichž je pojmový obsah nebo vyjadřovaný vztah doprovázen nějakým citovým postojem mluvčího, ať už kladným, nebo záporným. Nejde však o citové postoje individuální, nýbrž kolektivní.“
- Zima (1961): inherentní expr. - vyjádřená formálně
adherentní expr. - vzniká přenesením významu
kontextová expr. - spojení stylisticky nesourodého výraziva

Emoce a jazyk

Vztah emocí a jazyka dle Schwarz-Friesel (2007, s. 11):

„Pomocí jazyka vyjadřujeme naše pocity a vjemy. (...) Jazyk zde funguje jako prostředek komunikace, jako nástroj k intersubjektivní kodifikaci subjektivních emočních stavů.“

Emoce v psaném jazyce:

- 1) prostředky popisující emoce – lexémy, jejichž význam popisuje konkrétní emoce, např. milovat, těšit se, smutný, veselý, štěstí
- 2) prostředky vyjadřující emoce – citoslovce, deminutiva, vulgarismy, emotikony, zmnožená interpunkční znaménka (!!! ???), **grafické zvýraznění textu**

Jazyk mužů a žen

- Jelínek (2003) - tzv. ženský a mužský styl
- styly se neliší „...zejména v případech, kdy objektivní stylovtvorné faktory vymezují komunikujícími subjektu malý prostor nebo mu dokonce nedávají žádné výběrové možnosti“ (s. 719)
- ženský styl - větší explicitnost vyjadřování, preference jistých témat, větší emocionálnost projevu, často větší syntaktická uvolněnost
- dialogické projevy mužů a žen se odlišují jinou komunikační strategií

Jazyk mužů a žen

- Deborah Tannen (1991) - pohlaví se liší v používaných komunikačních strategiích a cílech komunikace
 - ženy – větší orientace na vztahy, snaha navázat spojení, vybudovat bližší vztahy mezi sebou a komunikačním partnerem, ve větší míře používají takové komunikační signály, jimiž dávají najevo porozumění a pozornost
 - muži – častěji přerušují komunikačního partnera a zdůrazňují v rozhovoru své odborné znalosti
 - cílem muže během konverzace je získání respektu druhého člověka, cílem ženy snaha líbit se

Prostředky popisující emoce

- radost

Vladimír Toth: „*jsem rád, že jsme se sešli.*“, Markét: „*jsem ráda!*🍌“, Petr Phoenix: „*Je to mám radost.*“

- překvapení

Jirkůo: „*Nu jukam...*“, Markét: „*s úžasem sleduju*“, Pája: „*Ahoj, koukám jak jelen*🐇*co se to tady deje.*“

- těšení se

Kudlička: „*tesim se na vas!*“, Zuzka: „*Těším se na sraz*“, Jana Francová: „*těším se:)*“

Prostředky popisující emoce

- strach

Luci: „*bojim se :)))*“, Kytí: „*To Lucí: Ničeho se neboj, taky se bojím!😱 Příšerně moc*“)

- hněv

Petr Phoenix: „*Uz me zacinaji pekne stvat ti prazti bezdomovci*“

- stud

Petr P.: „*Citim se jako bych zhresil :(*“

Prostředky vyjadřující emoce

Emotikony

- nejčastější na obou sítích u obou pohlaví
- krátká statistika (včetně příspěvků s přáními):

9. A – v 48 příspěvcích ze 100

4. A – v 60 příspěvcích ze 100

ALE Češtináři Bc. – v 30 příspěvcích ze 100

- zřejmě souvisí s diskutovanými tématy, stupni známosti mezi uživateli

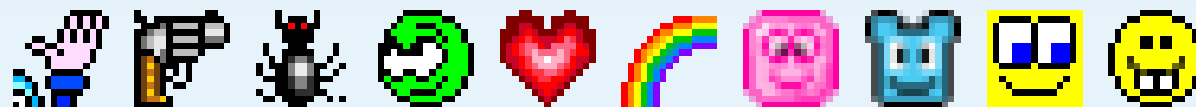
Adéla F. – v 63 příspěvcích ze 100

- z toho Adéla 36 (54 vlastních příspěvků)

Petr Phoenix – v 55 příspěvcích ze 100

- z toho Petr 18 (48 vlastních příspěvků)

Emotikony

- 2 varianty: „grafické“ ☺ a „textové“ :)
- Spolužáci nabízejí širokou paletu grafických emotikonů
- Facebook mění (podobně jako Word) sled vybraných grafických symbolů na grafické emotikony automaticky
- výskyt na různých pozicích ve větě, někdy tvoří samostatnou promluvu
- v delších textech napomáhají členění textu:
Adéla F.: „Tak 3. den v nové práci...konečně sem dostala notas s přístupem na net:) jinak včerejší večírek cirkus seznamus.....v životě jsem nic podobného neviděla:) mazec!!!Přišla jsem právě včas:D“
- téměř pravidelně se na Spolužácích objevují u poděkování, prosby o pomoc nebo radu

Zmnožená interpunkční znaménka

- zdůrazňují obsah věty, činí ji naléhavější + graficky ji zvýrazní

- naléhavost:

Petra Ham: „*čau lidi od kolika bude teda ten slučak???*a je to teda určo 21??“

Markét: „*Což takhle zase zamluvit stůl na bowlingu nebo kdekoliv jinde a sejít se???*“

- nespokojenost:

Wenoušek: „*Tak jak blázni kdy pak se konečně pořádně všichni opíjem* 🍺🍺🍺 ???“

Janina: „*Myšák, Eweline, Petula se nevyjadřují warum denn?Nebo na to snad* 🇨🇪 ???“

- překvapení:

Lucie: „*Tereza: ony se změnily komise???*“

Janina: „*Miren se ozvala????????????????????????????????????*“

Zmnožená interpunkční znaménka

- vykřičníky jsou častější než otazníky

!!!! Spolužáci – výhradně ženy X Facebook – všichni

- muži – ve vzorku max. 3 vykřičníky

Petr Phoenix: *„to Lucie: Nebud kruta na stare kocoury v duchodovem veku!“*

Jirka DJnedam: *„Maminka me bije!!! :-D“*

BaTerka: *„Ty jo, super nápad!!! Hrozně Vás všechny ráda uvidim!!!“*

Adéla F.: *„ted sem dorazila z koncíku Krucipusk.....nejlepší zážitek!!!!!!!!!!!!!!!!Strejda Tomáš Rulezzzzz!!!!!!!!!!!!“*

Janina: *„bowling!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!“*

Citoslovce

- překvapení

Lada Marata: „*Jéé*“, Lucie Peče: „*oooooooo*“, BaTerka: „*Ty jo*“

- radost

Nela: „*hurá!*“, miren: „*tyy, jo to je parada*“, Petr Phoenix: „*A už si zase můžeme povídat, juchuchů*“, Jirkůo: „*tamtadada*“, Matěj: „*Hehehe*“

- znechucení

Adéla F.: „*brrrrrr chudáci sousedí:)*“, Luci: „*ale teda fuj*“

- vztek

Petra: „*Grrrr!!!*“

- velmi časté: citoslovce jako projev váhání, rezignace

Kudlička: „*chjo škoda mluvit*“, Vejča: „*hmm mě už je to tak nějak jedno*“, Hejlot: „*mno já osobně eště nevím*“

Deminutiva

- nalezeny pouze na Facebooku – vždy u žen
- jediná výjimka: Petr Phoenix: „*také jsem něco koupil mojí prdelce :)*“

- propria:

Adéla F.: „*hele jelínku tak to prubni*“

Lucie: „*Stýská se mi po tobě a po Ušíčkově...*“

- apelativa:

Adéla F.: „*malá roztomilá flaštička vína*“

Adéla F.: „*výbornej festáček*“,

Adéla F.: „*ted sem dorazila z koncíku Krucipusk*“

- souhlas a pozdrav

JAmortová: „*Jasánek...*“

Hanka: „*Nazdárek*“

Vulgarismy

- uživatelské podmínky obou sítí – příspěvky nesmí být hrubé, urážlivé, s hanlivým obsahem...
 - Spolužáci – funkce správce třídy, školníka – mohou mazat nevhodné příspěvky
 - obcházení pravidel: Adéla F.: „*furbach - právě že ta dosavadní na to už se**!!!:)*“, Adéla F.: „*jak kdyby se mi tu vychc**o 20 cikánů*“
 - oslovení *vole* - na Spolužácích jediný doklad (Vejča: „*hele ty keliško vole*“), na Facebooku časté (Adéla F. „*:D ty vole tak to už jsem úplně zapomněla*“)
 - Petr Phoenix: „*A od ted serem na strahovskou menzu a varime si sami.*“, Petr Phoenix: „*poslou me do prdele*“
- X jazyková hra - Adéla F.: „*fuckt kráááásnej víkend:**“

Grafické zdůraznění textu

- Facebook neumožňuje podtrhávat, měnit řezy písma (kurziva, tučné), jeho barvu
- ojedinělé výskyty pouze na Spolužácích:

Markét: „**Tak se rozhodněte a hodte to sem.Papa**“

Jarmilka: „**Ahojky, neschází někomu spolubydlicí na privát?**“

VERZÁLKY

- překvapení:

Janina: „*NEUVĚŘITELNÝ*“

Jirka DJnedam: „*Safra potkal jsem emo typka s uplne peroxidne blondatyma rasama nad JEDNIM okem!!! :-D*“

- rozzlobení:

Kudlička: „*To Smudla: BRÝ RÁNO!!! uz asi tak dva mesice! a datum je domluveny zhruba tak dlouho...*“

Shrnutí

- mezi jazykem mužů a žen existují i v sociálních sítích odlišnosti
 - ženy dávají ve svých psaných projevech více najevo emoce
 - k tomu využívají celý soubor zde vymezených prostředků
- X muži nepoužívali zdobněliny (kromě oslovení *prdelko*), v jejich příspěvcích se také objevoval menší počet zmnožených interpunkčních znamének
- větší počet vykřičníků obsahovaly ve většině případů příspěvky žen, také více zvolacích vět u žen

Shrnutí

- ženy – dávají častěji najevo naslouchání - používají oslovení, i když je jasné, komu je příspěvek určen,
- o společných zážitcích referují v plurálu, zatímco muži upřednostňují singulár (+ s někým)
- nejistota ohledně pohlaví autora příspěvku trvá
- velký vliv uživatelských možností sociální sítě na výslednou podobu textu – délka příspěvku, grafická podoba, strukturace
- úzus jazyka uživatelů sociálních sítí – používání emotikonů, možnost psát bez diakritických znamének, reakce na jiný příspěvek (XXX: to YYY: blabla)

Děkuji za pozornost!

zuzka.komrskova@centrum.cz